

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ג' אייר תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות כא.

דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סעיף ו'.

מוסר: חפץ חיים כלל ד' אות ט' עד אות י"א.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

איזה פרחים המתים אוהבים? | שלושת הרבנים שחתמו על פסק דין נגד עכברים | אם השכן שלך היה זוכה ב-20 מיליון דולר...
| מדינת הפליפינים מציגה: עיר נקיה מלשון הרע | כך הציל שוד אלים את חייו של רבי אליהו לאפיאן ומשפחתו | 1630

על דא ועל הא

אם אתם מתכוונים לבקר בעתיד הקרוב בעיר
בינלאון שבפיליפינים, כדאי שתרגענו קודם כל
את הידע שלכם בהלכות שמירת הלשון...

גם ראש העיר הגוי יודע: "עיר נקיה מלשון הרע היא עיר פוריה ונחמדה יותר"

ביותר לכניסתו לתוקף הוא בימים אלו, כאשר הקיץ הולך ומתגבר, ואנשים נמלטים מהשמש הקופחת אל מתחת לענפי העצים, שם הם פוגשים זה את זה ומתחילים לרכל על אנשים אחרים. ראש העיר, רמון גואיקו, התראיין ל'וול סטריט ג'ורנל' האמריקאי, והסביר שעיר נקיה מלשון הרע היא עיר פוריה ונחמדה יותר, ולכן הוא רואה בחקיקה זו צעד חשוב מאוד לקידומה של העיר.

אחד מתושבי העיר שכבר נתפס עובר על החוק וקיבל אזהרה בלבד, אמר לעיתון כי הוא אינו מבין מדוע יצא נגדו הקצף: "אמרתי מה שאני חושב שזה אמת", הוא טוען, "אני באמת חושב שלמשפחה הזאת שדיברתי עליה, יש חובות כספיים גדולים".

(פורסם ב'המבשר')

יעקב א. לוסטיגמן

אם אתם מבקרים בפיליפינים, כדאי שתרגענו קודם כל את הידע שלכם בהלכות שמירת הלשון: עיריית בינלאון, השוכנת מצפון לבירת הפיליפינים מנילה, החליטה להטיל קנסות כספיים ועבודות שירות על תושבי העיר שידברו לשון הרע ורכילות, על אחת כמה וכמה אם הם יעלו את הדברים על הכתב ויפרסמו ברשתות המחשבים.

העונש שיוטל על מי שנתפס דובר לשון הרע בפעם הראשונה: קנס של 200 פסו, סכום המקביל לכ-14 שקלים, וכן שלוש שעות עבודות שירות בפינוי אשפה מרחובות העיר. עבריינים מועדים שייתפסו עוברים על החוק בפעם השנייה, יקבלו עונש של 1,000 פסו (כ-70 שקלים), ושמונה שעות של פינוי אשפה.

בעירייה הסבירו כי החוק חשוב ונחוץ מאוד, וכי הזמן המתאים

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

אז פעם אחת אני יושב מבסוט רגל על רגל והם מחפשים מגבות חה חה חה... " // הר' חיים ולדר

בתת ההכרה קל לנו להצטער באמת ובתמים על צער השני, מאשר לשמוח באמת ובתמים בשמחתו

נופשים במלון מפואר כאן בארץ. אז פעם אחת אני יושב מבסוט רגל על רגל והם מחפשים, הולכים לשאוב מהבאר מים לא שלנו ומחפשים מגבות חה חה חה..."

3.

מדריך שיצא לאחרונה, למניעת כשלים בקבלת החלטות נקרא בשם המוזר "גם לכם לא היו מים חמים?" שמו של הספר, נגזר מחוויה משפחתית של מחברו יוסי יסעור. מסתבר, שבעבר יצאה משפחתו ומשפחת אחותו בצוותא לטיול בנמיביה.

הם נהנו מאד מהטיול ומהחוויות, אך לילה לפני הכניסה לשמורת אטושה המפורסמת הם התמקמו ללינה בצימרים של אחת החוות החקלאיות באזור. בארוחת הבוקר הבחין שאחותו במצב רוח ירוד: "גם אתם לא ישנתם כל הלילה בגלל המזרן הקשה?" שאלה. פניה המכורכמות גרמו לו להבין שכולם בפתחו של יום קשה.

"גם לכם לא היו מים חמים?" הוא השיב לה בשאלה... למשמע דבריו החלו פניה של אחותו להתרכך. כעסה על המזרן הקשה התחלף בתחושת התחשבות במצבו האומלל. "מסכנים" אמרה "מים חמים לא היה לכם? נורא!" לדבריו, היא התקשתה להסתיר את השמחה הפנימית שלה על גורלה ששפר עליה... התכסיס עבד. הרגשתה השתפרה פלאים ברגע ששמעה שסבלו של אחיה היה גדול משלה... המחבר, לוקח את הסיפור הזה, כמו עוד כמה סיפורים על הנאה שהפכה לסבל וסבל שהפך להנאה, כדי לחדד את "נקודת ההתייחסות".

4.

מדוע בני אדם. כמעט כולם, מוצאים נחמה ברע הפוקד את הזולת? מדוע בני אדם חשים מדקרת קנאה כשאחר זוכה בסכום גדול או בתפקיד נחשק? היו שדרשו בדרך צחות את הכתוב: "טוב ללכת אֶל בֵּית אֲבִי, מִלֶּכֶת אֶל בֵּית מִשְׁתֶּה"; (קוהלת ז', ב'), שלאנשים יותר קל להזדהות עם כאבו של הזולת מאשר להתגבר על קורטוב הקנאה שיש בשמחתו.

במהלך חג הפסח סיפר לי ידיד על בני משפחתו הנופשים במלון בחו"ל למשך כל החג, שהשקיעו סכום הקרוב למאה אלף שקלים (!) וכשהגיעו למקום גילו תחזוקה ירודה, בלי מים בברזים בלי שמיכות ובלי מגבות ועוד אינספור תקלות שהרסו להם את הנופש.

"אתה מבין?" הוא אומר לי, "מאה אלף שקל בשביל לחוות מקרוב את עשר המכות? אין דברים כאלה...". אני אומר לו: "אבל משהו כאן לא מסתדר לי" "זה בסדר" הוא אומר, "גם להם לא בדיוק הסתדר, אבל מה לך לא מסתדר...?"

"אתה אומר שהם בני משפחה שלך?" "כן, רחוקים אבל עדיין משפחה". "אתה אומר שהם סובלים בפסח במקום ליהנות". "זה מה שאני אומר". "ונוסף לזה הם עוד הפסידו מאה אלף שקל?" "יכול להיות שאפילו יותר". "אז אולי תיקח חצי לימון" אני מציע לו. "חצי לימון? בשביל מה?" "אולי זה יצליח למחוק את החיוך מהפרצוף שלך..."

2.

הוא היה רק הראשון. במהלך החג פגשתי עוד אנשים רבים שהרבו לספר את עלילות בית המלון שהוא ואת סבלם של יושביו, שעמד ביחס הפוך לסכום הבלתי נתפש ששילמו עבור הנופש. הצד השווה שבכולם היה הניצוץ בעיניהם והחיוך הרחב של קורת רוח המרוח על שפתיהם. הייתי עד לוויכוחים, מישהו שניסה להמעיט בסבל, וכנגדו כמה ששמו אותו על מקומו והסבירו לו היטב היטב איך הם מרגישים שם המסכנים, הם נאבקו על עמדתם כאילו מישהו ניסה לקחת מהם משהו נשגב, איזו תחושה של הנאה עילאית שעליה לא יוכלו לוותר בקלות.

בסוף, כשלקחתי כל אחד מהם לאיזו פינה (תרתי משמע...) ושאלתי "נו באמת, על מה השמחה?" הודו איש איש וסגנונו שאכן יש להם יותר מקורטוב של שמחה לאיד. "אתה צריך להבין, אני נשאר כאן כל שנה עם המשפחה, הם עולים על מטוס לחו"ל, או

ידידי הרב א.ד. סיפר לי פעם, כי שמע על אישה חסרת בית במדינת אריזונה שזכתה ב- 20 מיליון דולר ובעזרת הממון הצליחה לעבור ממשכנה בפח הזבל (ממש כך) לטירה מפוארת עם משרתים. הסיפור הזה עשה לידידי את היום. ליבו רחב מחווה, כמה נפלא לשמוע חדשות כאלה. לדעת שיש דברים נפלאים בעולם. כמעט יצא בריקוד לשמוח בשמחתה של חסרת הבית העלובה שהוא כלל לא הכיר.

לפתע נרעד: מה היה אילו מי שזכה ב- 20 מיליון הדולר היה השכן שלי ממול?? איזו חרב של קנאה הייתה נכנסת לי ללב? המחשבה על כך הביאה את ידידי להרהורים נוגים: "מדוע אני יכול לפרגן בכל הלב לחסרת בית גויה מאריזונה שמתגוררת בפח זבל שאפילו לא הורקתי אליו אשפה ולשכן שלי, יהודי חרדי מבני ברק - תהיה לי חרב בלב?"

5.

זיכרון ילדות ישן:

מדי ערב שבת היינו מתנדבים מטעם ארגון "אחיסמך" של הרב אברהם רוט ז"ל להשלים מניין בבית החולים "רוטשילד" בחיפה. מי שמכיר את חיפה יודע כי מדובר בדרך קשה עם אלפי מדרגות.

בדרך חזור הבחין אחד מאיתנו במטבע של עשר אגורות על הכביש.

הוא הביט במטבע ושאל: "מה אתם אומרים, יהיה שווה לחזור במוצ"ש בשביל עשר אגורות?"

וענה: "לא שווה".

ואז בעט במטבע אל מתחת לרכב חונה ואמר: "לפחות שלאף אחד אחר זה לא יהיה".

אפשר לראות זאת אצל ילדים רבים. משחק המונח שנה ללא חפץ, וכשמגיע חבר/שכן ומוצא את המשחק, עלולה להתפתח מריבה עליו. וכשאתה שואל את הילד: "הרי ממילא מאסת בצעצוע הזה, מדוע שלא תיתן לו לשחק" הוא יטען בתמימות ילדותית: "אבל למה שהוא ישחק ואני לא?"

כשזה אצל ילדים ניחא, הבעיה שהטור הזה כלל לא עוסק בילדים אלא בנו, במבוגרים, בהתמודדות שלנו מול קורת הרוח של האחר, בעצם העובדה שאנחנו צריכים לגייס את מידותינו הטובות כדי להילחם בכאב המודחק על עונג הזולת ובעונג

המודחק על כאב הזולת.

ואולי הגזמתי בשימוש במילה עונג, אז ננסח זאת כך: אנשים באמת מצטערים על כאב הזולת, אך בתת ההכרה קל להם להצטער באמת ובתמים על צערו מאשר לשמוח באמת ובתמים בשמחתו.

6.

מדוע אנחנו צריכים לבקר ב"בית לווינשטיין" כדי להבין כמה טוב לנו? מדוע כשמישהו חולה אנחנו מבינים כמה הבריאות חשובה יותר מדברים אחרים שמעסיקים אותנו? מדוע אנחנו מתנחמים בצרת האחר ומדוע צריך להתמודד עם מדקרת קנאה בהצלחת האחר?

במקום להתחיל בהטפה כמה אין זה ראוי וכד' (הרי כולנו יודעים זאת מעצמנו), חשבתי לנסות להציג זאת בדרך אחרת: בכל אדם באשר הוא חבויה מידת הקנאה ומידות רעות אחרות, ומולן מידות טובות ונאצלות. וזה תפקידו של כל אדם בעולמו. לבחור את הטוב ולא את הרע.

מוצעת כאן עצה טובה להתמודד עם הכשלים המובנים הללו באישיותנו. שיטתו של "נחום איש גז" בימינו קראו שם לשיטה הזו "לספר את הסיפור מחדש".

זה לא משהו שניתן לעשות ביום אלא דרך חיים המונחלת מילדות, או חינוך עצמי למי שלא זכה להתחנך כך.

הרעיון הוא לספר לעצמנו שכל מה שקורה לנו הוא הכי טוב. מה שקורה לך הוא מקרה טוב, מה שעשו לך הוא מעשה טוב. במילים אחרות: ברגע שאתה מאמין שכל דבר שקורה לך הוא לטובה, אתה רגוע יותר וחש תחושת ביטחון ממש כמו נחום איש גמזו.

העצה הזו מתאימה גם לאנשים ציניים ושכלתניים, הרואים את הדברים כמשוואה חשבונית. שחור לבן, הצלחה או כישלון ונעדרי כוח דמיון ויכולת "לספר לעצמם את הסיפור מחדש".

לאנשים היודעים להפעיל "תבונה רגשית" ולא פחות מכך אמונה תמימה וביטחון בקב"ה, הרבה יותר קל משום שהם יודעים תמיד להתאים את התודעה שלהם באופן רטרואקטיבי למציאות, ולספר לעצמם סיפור חדש.

וכבר נאמר "איזהו עשיר השמח בחלקו". עשיר הוא מי שמתאים את עצמו לחלקו במציאות ולא להפך.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

לפתע העיף הגביר מבט לקצה ביהמ"ד ושאל: "מיהו האברך שיושב שם בפניה? מדוע לא ניגש לקבל מילגה?" מדובר בכולל עם 180 אברכים, ובכל זאת הוא קלט שהאברך הזה לא ניגש...

שיעור מאלף מהחיים על אמונה והשגחה פרטית

מבט לקצה בית המדרש ושאל: מי זה האברך שיושב שם בפניה? ומדוע לא ניגש לקבל מילגה? מדובר בכולל עם 180 אברכים, ובכל זאת הוא קלט שהאברך הזה לא ניגש... השבתי לו שהאברך הזה אינו מוכן להפסיק מלימודו בשביל שום דבר שבעולם... סיים הגביר את מלאכתו, קיפל את התיק והלך היישר לכיוונו של אותו אברך. ובעודי מתבונן בדריכות בנעשה, ראיתי תוחב לידי של האברך אלף שקלים, מברכו בחג שמח ויוצא את בית המדרש. האברך הודה לו בחמימות ומיד המשיך בתלמודו כאילו לא אירע דבר... ואילו אני יצאתי נפעם עם שיעור מאלף לחיים על אמונה והשגחה פרטית!

הסיפור אירע לפני שנים מספר, בהיותי אברך, אולם הרושם העז שעשה עלי השאיר את חותמו בנימי נפשי, והיום, כשאני עסוק במסחר אך גם קובע עיתים לתורה במידה שווה ואף יותר - אין מצב בעולם שאקבל שיחה או אבטל את הזמן הקבוע לתורה, ויהי מה. גם אם לוחצים לסגור עסקה עם רווח נאה בצידה, לעולם זה לא יסגר בשעות המוקדשות ללימוד... כי הלוא ראיתי בחוש את מאמר חז"ל: "אין אדם שומע לי ומפסיד!!!"
(גיליון 'טיב ההשגחה', סיפורי השגחה פרטית שנשלחו למערכת ע"י הקוראים)

לקראת חג הפסח נכנס לכולל שלנו יהודי אמיד, כאשר בידו האחת תיק ג'יימס בונד והשניה קלסר. הסקרנות התעוררה בי ועקבתי אחר צעדיו. הוא התיישב בספסל המזרח של בית המדרש, פתח את התיק שהיה מלא וגדוש במזומנים אגודים בשטרות חדשים ובוהקים... אברכים החלו לגשת אליו לבקשתו, בזה אחר זה, ולאחר שרשם את שם האברך בקלסר מסר לידו שטר של מאתיים שקלים חדשים לכבוד החג... אף אני ניגשתי וקבלתי את מתת ידו. כאברך שמחתי מאוד על העזרה והודיתי לו בחום. המשכתי לעקוב אחרי החלוקה וראיתי אברך אחד שישב בפניה האחרת ולא הרים את עיניו מהספר. כדי שלא יפסיד את החלוקה מפאת שקדנותו, ניגשתי אליו והסבתי את תשומת ליבו לחלוקה המתרחשת ותיכף מסתיימת. האברך השיב לי קצרות: "בזמן הלימוד לא מפסיקים עבור שום הון שבעולם!!!"
ותיכף רכן על ספריו ולא התייחס לכולם. התפעלתי מהתמדתו, ועוד יותר התפעלתי מכוחות הנפש שלו, שהרי ברור לי שאין פרוטה מצויה בכיסו ובכל זאת ממשיך בתלמודו כאילו לא קרה דבר סביבו. המשכתי לעקוב אחר החלוקה, כאשר כל אברך לוקח את מתת החג וממשיך בלימודיו. כאשר סיים הגביר את החלוקה, העיף

פרשת השבוע

לאחר שבמאמצים לא קלים הצליח לאסוף חמשת אלפים מרקים, סכום נכבד ביותר. נתקל רבי אליהו לופיאן זצ"ל, באיש פושע ואלים, כשהוא מאיים עליו באיזמי אקדה שימסור לו את כספו, ולא - הריהו רוצחו נפש!

פרק בהשגחה פרטית של רבי אליהו לופיאן זצ"ל, וההוראה שנתן לרבי שלום שבדרון

המדובר, הוא לא נמנע מלאומרו, וכשסיים - חזר לנושא המרכזי. פשר העניין נעוץ ב... הוראה שקיבל מרבינו, לפיה איש כמותו, הכפוף לציבור, אם עולה במחשבתו ובמוחו משהו צדדי שאינו קשור לעניין - עליו לאומרו. ההסבר שבהוראה זו הוא פשוט: יד ההשגחה העליונה שמכוונת את כל צעדינו, הביאה עכשיו למוחו סיפור כזה לטובת השומעים. לפעמים - לכמה מהם, ולפעמים -

"ונקדשתי בתוך בני ישראל" (ויקרא כ"ב, ל"ב)
את רעיונותיו המוסריים, נוהג היה רבי שלום שבדרון זצ"ל לתבל בעובדות ומעשים מגדולי ישראל. לפני סיפור המעשה היה מקדים: "נזכרתי במעשה..."
הקדמה זו, שהפכה לכמעט דבר שבשגרה, היתה מעלה חיוך על פני השומעים. המעניין בדבר הוא, שאף כשהווארט או הסיפור שבו הוזכר לא היו קשורים לנושא

לאחד מהם.

ראיה כזו מלמדת, עד כמה חדור היה רבינו בהכרה עמוקה של יד ההשגחה העליונה המכוונת על כל צעד וצעד, כל מחשבה, כל זכרון. "אם נזכרתי עכשיו בסיפור - משמע שזהו רצון ה' שעכשיו אזכר בסיפור, ואם דורש אני ברבים - אני חייב לשתף בזה את הרבים!"

קו זה, כאמור, הנחה את רבי שלום שבדרון עשרות שנים. היה זה מחזה מצוי שאנשים רבים מצאו את הרגע לפגוש את רבי שלום ולהגיד לו: "רבי שלום, הדברים שאמרת אתמול היו בדיוק בשבילי..." וה'דברים' האלו היו אותם עניינים ומעשים שרבי שלום נזכר בהם באמצע הדרשה, ושנאמרו כביכול באקראי.

השגחת ה' על ברואיו כגודל מדרגתם

"פעם", מספר אחד מנכדיו של רבי אליהו לופיאן, "שמעתי מרבינו ביאור על הנאמר בברכת-המזון: "הזן את העולם כולו בטובו: בחן, בחסד וברחמים", וכך ביאר את שלוש המדרגות הנזכרות:

"בחן" - הכוונה לצדיקים אותם הוא זן בחן, כי הם מוצאים חן בעיניו.

"בחסד" - הכוונה לבינוניים, שניזונים על ידי מידת החסד. "ברחמים" - הכוונה לרשעים, שלאמיתו של דבר אינם ראויים למזונות בגלל רשעותם, אבל הקב"ה מרחם עליהם וזן אותם.

סיפור הצלתה של משפחת לופיאן

הימים - ימים שבין מלחמת העולם הראשונה לשניה. רבינו נוטל בידיו את מקל הנדודים מקלם שבליטא לעבר גרמניה. כבימינו, גם אז ראשי הישיבה כתתו רגליהם והטלטלו בדרכי-נוד, בשביל לאסוף כספים ולצוד נפשות להיכלי התורה.

באחד ממסעותיו אירע מקרה מחריד, שבו רבינו ניצל בנס ממש. הדבר היה לאחר שבמאמצים לא קלים הצליח לאסוף חמשת אלפים מרקים, סכום נכבד ביותר. פלוני, איש פושע ואלים, נתקל ברבינו ואיים עליו באיומי אקדח שימסור לו את כספו, ולא - הריהו רוצחו נפש! כמובן, רבינו מסר את רכושו כדי להציל את נפשו ונותר בחוסר כל.

ומעז - יצא מתוק. לאחר מקרה זה החליט רבינו לשים פעמיו לאנגליה כדי להחזיר את הכסף האבוד. עמו יחד עברה גם כל משפחתו. וכך סובב מסובב הסיבות את סיפור הצלתה של משפחת

לופיאן הענפה מהתופת הנאצית האיזומה שכילתה את ליטא.

האלמנה וילדיה ניצלו מטביעה

בעת מלחמת העולם השניה ערכו הנאצים "בליצקריג" (= "מלחמת בזק", על ידי הפצצות כבדות וממושכות) על איזורים מאוכלסים בלונדון. יום אחד מימי ההפצצות הללו, התדפקה על דלתו של רבינו אלמנה שגרה בקרבת מקום ואשר טופלה אצלו רבות. "בבוקרו של יום רביעי, בשבוע זה, ישנה אונייה המפליגה לדרום אפריקה", פתחה. "האם כדאי שאסדר מקום באוניה זו, לי וילדיי, כדי שנוכל להינצל מהבליצקריג?" יצוין, כי האוירה באותה תקופה היתה מתוחה, ומובן מאליה שהאחריות שרבעה על כתפי האלמנה היתה כבדה למדי.

בניגוד ליחסו הלבבי אליה, הפעם חרג רבינו מדרכו. "אני מצטער", אמר לה רבינו בספקנות, "אין לי זמן עכשיו. חזרי אלי מאוחר יותר". לאחר כמה שעות חזרה האשה. אך גם הפעם דחה אותה רבינו בטענה, כי הוא באמצע הכנת השיעור. באותו יום ראשון, הגיעה פעמיים נוספות, וכך גם ביום למחרת באה כמה פעמים.

רבינו התחמק כל העת ממתן תשובה ואף לא התפנה לשוחח עמה. בצר לה השיחה דאגתה בפני רבי יחזקאל אברמסקי. אמר לה: "חכי לתשובה מרבי אליהו, ואל תהיני לעשות דבר בלי הוראתו והסכמתו!" משגם ביום השלישי לא התאפשרה ביניהם פגישה, התייאשה האלמנה מלהפליג לדרום-אפריקה, שכן ללא הסכמת רבינו לא היתה נוקטת בצעד כזה.

האונייה הפליגה לדרום-אפריקה, כמתוכנן, ביום רביעי בבוקר עמוסת אנשים שקיוו בכך להינצל מהנאצים. ביום חמישי נחרדה כל אנגליה לשמוע שהאונייה המדוברת הוטבעה על-ידי צוללת גרמנית, וכי לא נותר אפילו ניצול אחד בחיים!!!

כשסופרו הדברים למר ג'ורג' יעקובוביץ, מבני ביתו של רבינו, הוא אישר את הדברים. "יודע אני מי היא אותה אלמנה, הרבנית שטרנבוך, אמו של רבי משה שטרנבוך שליט"א בעל מח"ס 'מועדים וזמנים', וכיום ראב"ד העדה החרדית בירושלים. אכן זכורני היטב שהיא התדפקה כמה פעמים כל יום ושאלה אותו על כל דבר ודבר".

מעניין הדבר שבמרוצת הימים, אכן הגיע רבי משה שטרנבוך לדרום-אפריקה, אך לא כניצול מהפצצות, אלא כרב וכראש ישיבה... (מתוך הספר 'ר' אליה')

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל

שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

"ממש בתחילת השיעור נכשלת, הודיתי בטעות, וכנראה לא אקבל את התפקיד" - שח האברך לזוגתו. עוד הם מדברים, ועל דלת הבית נשמעות דפיקות...

במקום ענוותנותו - גדלותו!

"טעיתי", מיד עבר ללמד סוגיה אחרת... כששב לביתו התעניינה הרבנית ע"ה על השיעור, והוא סיפר לה: "ממש בתחילת השיעור נכשלת, הודיתי בטעות, וכנראה לא אקבל את התפקיד". עוד הם מדברים ועל דלת הבית נשמעות דפיקות. הגר"י מרצבך נכנס לבית כשהוא קורא בשמחה: "מזל טוב ראש ישיבה! זה בדיוק מה שחפשנו - אדם שמסוגל להודות בטעות!" (המבשר תורני ויק"פ תשע"ה)

כאשר הגר"מ שלזינגר זצ"ל ראש ישיבת 'קול תורה' נלקח לבית עולמו, חיפשה הנהלת הישיבה אחר אדם הראוי למלא את מקומו. הם הזמינו אברך תלמיד חכם גדול, מחברם של ספרי הלכה מפורסמים, העונה לשם רבי שלמה זלמן אויערבאך, למסור 'שיעור היכרות' בפני עשרות התלמידים בראשות צוות הישיבה. והנה בשיאו של השיעור הלמדני נעמד הגר"י מרצבך זצ"ל מראשי הישיבה והקשה קושיה על אחת הסברות שהשמיע מגיד השיעור. רבי שלמה זלמן הרהר בקושיה, ואחר הודה בקול:

יומא דהילולא

"זקני לא ידע כמוזבן ממה שמצפה לו בדרך, ויצא עם עגלות מלאות כל טוב לקרעסטיר. לפתע באמצע הדרך קפצו כמה כלבים גדולים מול העגלה והחלו לנבוח בקולי קולות..."

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי ישעיה מקרעסטיר זי"ע - ג' באייר | הרב משה אהרן אויש

שהיה רבי ישע"לע מסיים את הסיפור, היה זקני ר' שלמה מפטיר: 'ווען דער בורא כל עולמים וועט אונז געבען מנוחה ושמחה, וועלמער וויסען דער רבש"ע איז א ממליך מלכים ולו המלוכה' (כשבורא כל עולמים יתן לנו מנוחה ושמחה, אז נדע שהרבש"ע הממליך מלכים ולו המלוכה)."

"זקני ר' שלמה היה בעל ממון רב, והתפרנס משיווק מוצרי מזון, והיו לו בחצרו בטוקאי מחסנים מלאים עם קמח, סוכר ועוד מוצרי צריכה. פעם אחת תקפה מכת עכברים קשה את המחסנים, וביום בהיר אחד ראה שמאות עכברים חודרים למחסנים ומתחילים לכרסם את הסחורה. מיד קם ונסע לקרעסטיר לשפוך שיח לפני הרה"ק לישועה מיידית, ובכה לפני רבי ישע"לע בטענה כי הוא מקפיד לתת מעשר געלט מכל הכנסותיו, ולא מגיע לו הפסד גדול זה.

"רבי ישע"לע שמע המקרה ואמר לו: אכן אתה צודק. הן אני מכירך כאיש חסיד וירא שמים, ואני יודע כי אתה מפריש מכל הכנסותיך מעשר כספים למהדרין, ולא מגיע לך הפסד כזה. ואמר לו שייך לשלושת חתניו הרבנים הגאונים, שישבו במושב בית

"מעל אלף מלוה מלכה רצופים היה זקני ר' שלמה ענגל ז"ל אצל רבי ישע"לה", כך מספר נינו הרה"ח ר' הירצקא ענגל הי"ו. "סעודות אלו היו נמשכות שעות ארוכות, ופעמים רבות היו מסתיימות כבר בעלות השחר.

"למרות האורחים הרבים שהיו שוהים בקרעסטיר בביתו של רבי ישע"לה בשבתות, וסועדים על שולחנו, וכידוע המאכלים היו מוגשים שם בריוח עצום, במטעמי גן עדן - בכל זאת, מיד אחר הבדלה, החלו בהכנות לסעודת המלוה מלכה. היו אופים במיוחד בכל מוצאי שבת חלות גדולות, העמידו לבשל טשולנט, מרק, בשר ודגים, תפוחי אדמה, ועוד מאכלים רבים כדי המלך, וכרוחב ליבו הטהור של רבי ישע"לע והרבנית.

"דרכו בקודש של רבי ישע"לע היתה לספר סיפורי צדיקים כנהוג, ותמיד היה מבקש שיספרו גם 'געלט מעשה', סיפור שקשור לכסף. והחסידים, אנ"ש ואלו שהיו אז, ידעו שסיפור זה לעת כזאת הוא סגולה לפרנסה, וזו היתה כוונתו של רבי ישע"לע, להמשיך שפע ברכה והצלחה בבני חיי ומזוני רויחא ובריאיות הגוף ורפואות הנפש וכל טוב לבנ"י כדרכם של הצדיקים. וכל פעם

”גוי אחד שהיה גר בטוקאי והכיר את זקני מאוד, ידע שהוא נוסע בכל מוצאי שבת באמצע הלילה לקערעסטיער, וטיכס עצה איך לשדדו ולרצחו נפש. והמתין לו באחד השדות שמשם היה נוסע לקערעסטיער, ותיכנן שכשיעבור שם יתנפל עליו וירצח אותו ויקח את שללו.

”זקני לא ידע כמובן ממה שמצפה לו בדרך, ויצא עם עגלות מלאות כל טוב בדרכו למלוא מלכה. לפתע בהיותו באמצע הדרך במקום חשוך לגמרי, קפצו כמה כלבים גדולים מול העגלה והחלו לנבוח בקולי קולות, עד שהסוסים נרתעו והסתובבו לאחור. כאשר ראה זאת זקני, ניסה לנסוע דרך צד שני, אך הכלבים רדפו אחריו ולא נתנו לו להמשיך בדרך. כך נמשך הדבר כשעתיים, עד שאחרי זמן רב, כביאתם כך הליכתם, לפתע הסתובבו הכלבים ונמלטו. לאחר כמה רגעים כשראה ר' שלמה שהכלבים לא שבים, המשיך בדרכו בלב רועד מפחד לקערעסטיער.

”כאשר נכנס למלוא מלכה, עוד קודם שהחל להתנצל על האיחור, קם רבי ישעי'לה ואמר לו: נו שלמה, האב איך דיר געשיקט גוטע שומרים... (שלחתי לך שומרים טובים?). זקני לא ידע מה כוונת הרבי, רק למחרת הגיעה השמועה שאותו גוי חיכה זמן רב, ואחרי שעתיים כשראה שר' שלמה לא מגיע במקום שחיכה לו, הבין שכנראה לא יסע היום לקערעסטיער והלך לו. וכך ניצל זקני ר' שלמה ע"י השומרים ששלח לו ר' ישעי'”.

דין ויחתמו על פסק דין שלא מגיע לר' שלמה ענגיל מטוקאי הפסד באוצרותיו.

”והלך זקני ר' שלמה והושיב את חתניו של הרה"ק, הלא הם הגאון רבי שמואל גרוס אב"ד בערעבשט, הגאון רבי ראובן חיים קליין אב"ד סאנינא, והגאון רבי ישראל אברהם לנדא אב"ד באדלין, והם הוציאו פסק, שהנה הגיע לפנינו הרב שלמה הכהן ענגיל מטוקאי שנותן בכל חודש מעשר כספים כנדרש, ובוודאי שלא מגיע לו שיפסיד רכושו ע"י מכת העכברים, וחתמו שלושת הרבנים הגאונים. והביא זקני את הפסק לרבי ישעי'לע והוא צירף בכתב ידו, גם אני הק' ישעי' בן מו"ה משה ז"ל, שהי משמש בקודש אצל הרה"צ מליסקע זי"ע, מצטרף לפסק הגאונים שליט"א. ואמר לו רבי ישעי' שידביק את הפסק על הדלת של המחסנים ויברחו. וכן הוה”.

מוסיף ר' הרצקא ואומר: ”יש כאלו שמוסיפים שהעכברים ברחו למחסנים של השכן הגוי, והוא התפלא מאיפה באו לפתע כל העכברים, אבל אני לא שמעתי כך בבית אבא. וכן הסגולה של הדבקות תמונת רבי ישעי'לע כסגולה נגד העכברים, שיש כאלו המקשרים זאת לזקני ר' שלמה, אנו לא קיבלנו זאת, ואולי הסגולה באה ממקור אחר”.

עוד סיפור מופלא של ר' שלמה ענגיל הקשור למלוא מלכה אצל רבי ישעי'לע מספר בהתרגשות נינו הרה"ח ר' הרצקא הי"ו.

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

סודו האישי של רבי עזריאל טאובר זצ"ל, סיפורו ההירואי של מנחם שמואל בן טויבע, ומה אמר הילד הבני-ברקי למנקה הרחובות של העירייה?

עורך גיליון 'לקראת שבת' הרב משה הרמן עם טעימות קצרות מגיליון פרשת אמור

הצילתו ממוות לחיים, וכיצד זכה קשיש גלמוד לצאת מאפילה לאורה בעקבות נפילה במדרגות - סיפור מיוחד מפיו של רבי חנניה צ'ולק יו"ר עזר מציון, הממחיש מהי מצוות ביקור חולים בשלימותה.

ועוד בגיליון: מה היה סודה של ערימת ההזמנות שנערמה בביתו של הגרב"צ פלמן זצ"ל. מדוע האשים הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל את מתפללי 'זכרון משה' - "בגללכם יהודי מחלל שבת ומגלח בתערי!"

מה אמר הילד הבני-ברקי למנקה הרחובות שישב על הספסל ב'פארק ברוקלין'? - עדות המפעימה של יהודי ת"ח שראה את המתרחש מחלון ביתו; וגם: טור מיוחד ומרגש שלא יותיר אף אחד אדיש, בו חושף הרב י' פולק עורך גיליון 'אז נדברו' - סוד אישי שהפקיד בידי הגה"צ רבי עזריאל טאובר זצ"ל שנפטר השבוע לבית עולמו.

בתחילת פרשתנו, פרשת אמור, דורשים חז"ל: "אמור ואמרת - להזהיר גדולים על הקטנים". במאמר נפלא בגליונו השבוע על יסודות החינוך היהודי, נקרא על גודל חשיבותם והשפעתם של האהבה והכבוד לתלמיד, ובין השאר - על העצה של החזו"א למלמד, מה יעשה בתחילת יום הלימודים כדי שכל יומו יתנהל אחרת, וכיצד הגיב רבי אליהו לאפיאן כאשר התברר לו שבחור נכנס דרך החלון לתפילה בבית המדרש.

אחד הסיפורים המופלאים המובאים בגיליון השבוע, הוא סיפורו ההירואי של אסיר יהודי בכלא האמריקני, מנחם שמואל בן טויבע, יוציאהו ה' במהרה משבי לגאולה, שבזכות התעקשותו במסירות נפש על שמירת השבת בין חומות הכלא, ניצל מפגיעתו הקשה של אסיר גוי שונא ישראל שביקש לשלוח בו יד ולהמיתו. נקרא גם כיצד מצוות ביקור חולים שקיים מרן החזו"א אצל הגאון רבי בערל פוברסקי בילדותו, בעיצומו של יום ראש השנה,

ארגון 'אחינו' זרוע הקירוב של 'דרשו' מגיש: איזה פרחים המתים אוהבים?

ארגון 'אחינו' העוסק בקירוב רחוקים העלה כתבה המסבירה איך להתייחס בימים אלו לנפטרים ומה הכי כדאי לעשות כדי להועיל לנשמתם תועלת אמיתית לחיי נצח

ה'שבעה' שבים ופוקדים את חלקת הקבר הטריה, ב'שלושים' מקימים עליה מצבה, ובכל שנה משתדלים לפקוד את הקבר באותו התאריך בו נפטר האדם.

אנשים דתיים ומסורתיים נוהגים לפקוד את הקבר ולזכור את המת גם בזמנים קבועים. בערב ראש השנה נוהגים רבים לעלות על קברי הוריהם אשר הלכו לעולמם, בחגים ובמועדים מזכירים אותם בתפילת 'זכור', ואם חלילה הם היו בין הנופלים במערכות ישראל, נישא שמן לזיכרון גם ביום הזיכרון הכללי, ערב יום העצמאות.

אוהד אטינגר

הצעירים המתקרבים בארגון אחינו, נמצאים בימים אלו בקצת מבוכה, הם אינם יהודים איך היחס הנכון לנפטרים ומה הם צריכים לעשות לכבודם. לצורך כך הכנו חומר מיוחד המסביר ומסייע להם מהי ההשקפה הנכונה ביהדות. אנו מגישים לפניכם מאמר אחד כדוגמה שהפצנו בנוגע לסוגיית זכרון הנפטרים.

תמיד בתרבות היהודית נהוג להתייחד עם זכרם של המתים בתדירות גבוהה יחסית. כשאדם נפטר לבית עולמו, מביאים אותו למנוחות בהלוויה אליה מגיעים כל קרוביו, מכריו וידידיו. בסיום

רגע, עוד לא סיימנו...

רבים נוהגים לעלות על קברי ההורים גם לקראת שמחת הנישואין של נכדיהם, להזמין את נשמותיהם להגיע ולהשתתף בשמחה של המשך השושלת הרב דורית. גם בזמנים של קושי ומצוקה, יש כאלו שפוקדים את קברי הוריהם ומבקשים מנשמותיהם שיתפללו עלינו בשמי מרום, ממקום מנוחתם בגן עדן.

ומה עושים כשעולים על קברם של היקרים?

זה כבר תלוי במגזר ובסגנון המשפחה.

הציבור הרחב נוהג ברובו להניח זר פרחים על קבריהם. ישנם כאלו שמקפידים אפילו להביא דווקא את הפרחים שהמתים אהבו כשהיו בחיים. ורדים או חרציות, אירוסים או סתונויות.

ומה זה עושה להם, לנפטרים, שאנחנו מניחים זר על קברם? שום דבר.

כלום!

הם כמובן אינם נהנים מריחם המשכר של הפרחים, ואינם יכולים להעיק עליהם מבט ולהתענג על המראה המלבב.

אז למה שמים פרחים על הקבר? בשבילנו, כדי להרגיש

שאנחנו זוכרים אותם ומכבדם את מורשתם.

ואם הייתם שומעים שיש דרך לעזור לא רק לנו עצמנו, אלא

גם להם, למתים עצמם! לגרום להם לנחת והנאה, לשפר את התנאים שלהם בעולם העליון אליו נסקו נשמותיהם עם מות

גופם הגשמי, לא הייתם רוצים לעזור להם?

אז הנה בשורה, אם לא ידעתם, ואני די בטוח שכן ידעתם, אבל בכל זאת גם את מה שאנחנו כן יודעים כדאי לחדד ולרענן את הזיכרון מדי פעם.

אפשר ואפשר להועיל לנפטרים, להביא להם מתנה שתעשה אותם מאושרים ושמחים.

לפעול לעילוי נשמתם?

ואיך עושים את זה?

קלי קלות!

זה לא עולה בהכרח כסף, וגם לא מצריך מאמץ מיוחד.

קחו פרק **משניות**, ופשוט אמרו מילה אחר מילה. אם יש לכם מניין על של גברים יהודים על יד הקבר, אמרו **קדיש**, אם אין לכם מניין על יד הקבר, ותרו על אמירת הקדיש ועשו זאת בבית הכנסת הקרוב לביתכם אליו תוכלו לגשת לתפילה המתקיימת בו שלוש פעמים ביום. כמה **פרקי תהילים** תמיד יכולים לעזור, ומתן **צדקה**, אפילו של כמה שקלים בודדים, תחולל פלאות לטובת נשמתו של יקירכם.

אז במקום להשקיע יותר מדי בפרחים ובסרטים צבעוניים, אנחנו יכולים לעשות משהו יהודי יותר, מעשה שגם יועיל יותר לנפטרים, וגם יגרום לנו להרגיש טוב, להנציח את זכר הנפטרים, ולכבד את מורשתם בדרך שבה עשו זאת יהודים לאורך אלפי שנים.

18 ש"ח והמתנות בדרך

תורמים 18 ש"ח למשך 16 חודשים סך התרומה 288 ש"ח

ומקבלים מתנות

סט 'משנה ברורה' 'דרשן'

ספר 'לקראת שבת' - ויקרא ב'

2 כרטיסי הגרלה על 42.000 ש"ח

מסלול מס' 28 - המתנה בשווי 5.38 ש"ח

18 ש"ח

יש לנו הצעה מיוחדת עבורכם

ארגון 'דרשו' ו'אחינו' במבצע ענק, של מתנות יוקרה שישמחו מאוד אתכם ואת המקבלים מכם. והמשלוח עלינו. תרמו לארגון 'אחינו' החל מ-18 ש"ח לחודש, וקבלו מתנות:

סט הספרים המבוקשים 'משנה ברורה' מהדורת 'דרשו' וספר 'לקראת שבת' ויקרא ב'. ובנוסף קבלו כרטיסי הגרלה בסכום של 42,000 ש"ח.

להצטרפות וקבלת המתנות: מוקד 'דרשו' 02-5609000

איזו משמעות יש לסורגי הזזה בנוגע ל'עירוב חצרות'?

הטפחים הסמוכים לקרקע, שאם לא כן אינן יכולות לערב, כיון שיש תחת החלון או הפתח מחיצה בגובה עשרה טפחים המבדילה ביניהן. ופתח או חלון שיש בהם סורגים או רשת שלא ניתן להסירם בשבת ללא איסור מלאכה - והיינו שאינם סורגי הזזה או רשת הזזה - אינם מועילים לענין זה, כיון שצריך שהחלל הנדרש יהיה במקום אחד, והחללים שבסורגים וברשת אינם מצטרפים זה לזה.

[שו"ע שעב, ד-ה, משנ"ב כט, ל, לב ולט, וביה"ל ד"ה אלא; ביאורים ומוספים דרשו, 30, וראה שם, 27]

אין חצרות יכולות לעשות 'עירוב חצרות' זו עם זו, אלא כשיש ביניהן פתח הראוי לכניסה וליציאה, או חלון הראוי להעברת חפצים מזו לזו; שאז ראויות הן להצטרף זו לזו ולהתערב' זו בזו. ולכן, לפתח נדרש רוחב ארבעה טפחים לפחות, ויש להחמיר שיהיה בגובה עשרה טפחים לפחות; ולפתח נדרש שיהיה בו חלל של ארבעה על ארבעה טפחים לפחות. ואחר שעשו עירוב חצרות, רשאים לטלטל מזו לזו גם דרך פתח וחלון קטנים יותר. וצריך שלפחות מקצת הפתח או החלון יהיה בתוך עשרת

שני בתים שביניהם חלון בגובה רב - האם יכולים לעשות 'עירוב חצרות'?

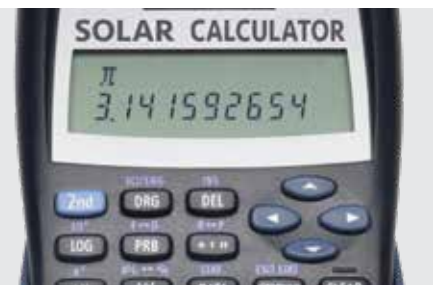

ואם שני הבתים פתוחים לחצר שעשו בה עירוב חצרות - רשאים לטלטל מזה לזה אף דרך פתח או חלון שאינם במידה הנדרשת, כיון שהעירוב חל עליהם על ידי החצר המשותפת. וכך הדין גם בשתי חצרות הפתוחות למבוי, ועשו 'שיתוף מבואות' - שמותר לטלטל מזו לזו אף דרך פתח שאינו במידה הנדרשת; אך בהיתר זה נחלקו אחרונים אם הוא מותר אף באופן שכל חצר לא עשתה עירוב חצרות לעצמה.

[שו"ע שעב, ה, ומשנ"ב כז וליג; ביאורים ומוספים דרשו, 28, וראה שם, 26]

בהמשך לאמור: גם שני בתים אינם יכולים לעשות 'עירוב חצרות' זה עם זה, אלא כשיש ביניהם פתח או חלון במידות הנ"ל; אלא שבבתים, אף אם הפתח או החלון גבוהים יותר מעשרה טפחים, הרי הם מועילים לענין זה, ויכולים לערב. ובית וחצר שיש ביניהם רק פתח או חלון הגבוהים יותר מעשרה טפחים - אינם יכולים לערב זה עם זה; אך אם מצד החצר נמצאים הפתח או החלון בתוך עשרה טפחים, ורק מצד הבית הם גבוהים מעשרה טפחים - הרי הם יכולים לערב.

מדוע לא מתחשבים להלכה בכך שאורך האלכסון של המרובע הוא יותר מ-140% מאורך הצלע?

חכמים מידות קלות יותר, בהסתמכם על כללים הקרובים למידה המדויקת.

וכתבו אחרונים, שבמידות הנוגעות לדינים דרבנן יש לנהוג בהתאם למידות אלו; ואף במידות הנוגעות לדינים דאורייתא, יתכן שכך קיבלו חז"ל מהלכה למשה מסיני. ויש שהטעימו כי כל שיעורי המצוות המעשיות ניתנו באופן זה, כדי שגם חלושי הדעת יוכלו לקיימן.

[שעה"צ שעב, יח; ביאורים ומוספים דרשו, 24]

חכמינו ז"ל כללו שני כללים בנוגע למידות שטח הלכתיות, אשר אינם תואמים את החישוב ההנדסי המדויק: א. כל עיגול שיש בהיקפו שלושה טפחים, יש ברובו (= קוטר) טפח"; ובחישוב מדויק נמצא שהיקפו של עיגול הוא מעט יותר, דהיינו פי שלושה ושביעית בערך (כ-3.14).

ב. אורך האלכסון של המרובע הוא 140% מאורך הצלע; ובחישוב מדויק נמצא כי אורך האלכסון הוא מעט יותר מ-140% מאורך הצלע. וטעם הדבר, שכיון שקשה לצמצם במדידה, נתנו

* שתי חצרות שכל אחת מהן עשתה 'עירוב חצרות' בפני עצמה, וכעת מעוניינים דיירי שתי החצרות לערבן יחד - דיירי כל אחת משתיהן נחשבים כאיש אחד, והרי זה כעירוב של חצר שיש בה שני דיירים; ולפיכך, יכול אחד מדיירי חצר א' להניח פת משלו בכמות של 'כגרוגרת' באחד מבתי חצר ב'; ודיירי חצר ב' אינם צריכים להשתתף בפת.
* 'קרפף שלא הוקף לדירה' - יש אומרים שמותר לטלטל חפץ מביית מגורים לתוכו ולהיפך על ידי עירוב חצרות, או כאשר שניהם שייכים לאדם אחד; ויש אוסרים, וכן פסק בשולחן ערוך.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

ההיתר המיוחד בנוגע לאיסור 'הוצאה' בספרי קודש העשויים כדוגמת ספר תורה

היחיד. והיתר זה הוא אף אם הקצה שהתגלגל לרשות הרבים הגיע בתוכה עד למרחק של יותר מארבע אמות; (אך יש אומרים שבאופן זה אסור למושכו בחזרה אף מרשות הרבים ל'כרמלית', וכל שכן לרשות היחיד).

[שו"ע שבב, א, משנ"ב א, ב, ז רח, ושעה"צ ה; וראה ביה"ל ד"ה דרבים]

העומד ברשות היחיד, ובידו ספר קודש הכתוב ב'גליון', דהיינו על גבי קלף או נייר גלולים, כדוגמת ספר תורה, והספר נפתח וחלקו נפל והתגלגל לרשות הרבים, כאשר קצהו האחר נותר ברשות היחיד בידו, והוא עומד במקום שרבים עוברים בו, כך שבזיון גדול הוא לספר קודש שיהיה מונח שם - התירו חכמים למושכו בחזרה לרשות

הלוח היומי

ב' באייר | נפילת גטו ורשה עם סיום המרד הנורא שבו נהרגו ונשרפו עשרות אלפי יהודים הי"ד ושאר תושבי הגטו הועברו למחנות ריכוז והשמדה הי"ד

תש"ג, נפילת גטו ורשה עם סיום המרד הנורא שבו נהרגו ונשרפו עשרות אלפי יהודים הי"ד ושאר תושבי הגטו הועברו למחנות ריכוז והשמדה הי"ד.

יארצייט:

תק"ה: ר' יהודה לייב מפיסטין זצ"ל, ובהמשך מקולומאי, תלמיד הבעש"ט.
תקצ"ג: ר' אריה לייב ב"ר משה צינץ זצ"ל, מהרא"ל צינץ מפלאצק, ב' גט מקושר, טיב קידושין/החליצה, קומץ המנחה, מלא העומר, יעלת חן ועוד.

תרי"ג: ר' יצחק ב"ר שלמה פרחי זצ"ל, המגיד הירושלמי ור"י חיי עולם, ב' אמרי נועם, מתוק לנפש, זכות הרבים ועוד.
תרפ"ג: ר' יששכר בער ב"ר יעקב קאהן זצ"ל, ב' בינת יששכר ועוד.

תרפ"ה: ר' ישעיה ב"ר משה שטיינר זצ"ל, מקרסטיר, (ר' ישעיה קרסטירר).

תשס"ה: ר' אבא מרדכי ב"ר שאול יוסף ברמן זצ"ל, ר"י עיון התלמוד.

תשע"ז: ר' משה ב"ר ברוך חורי/חורב זצ"ל, ר"מ כסא רחמים, ב' אור החכמה ועוד.

האדם בהתנהגותו יכול 'לעודד' את הסובבים אותו להמשיך ולספר לו סיפורי רכילות, וכן להיפך, הוא יכול לגרום להם להימנע מכך

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

הוא שומע מהם את הרכילות: אם הוא מגיב בסבר פנים יפות ובהתעניינות - יגרום להם הדבר להמשיך ולספר לו מעניינים אלו. אך אם הוא יגער בהם ויאמר שאינו רוצה לשמוע דברים מסוג זה, הם יחדלו מכך. ואכן הוא כותב כי ראוי לכל בעל נפש לגעור בבני ביתו כשמספרים לו מעניינים אלו.

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מציינים כאן נקודה טעונה ביאור: מדוע כותב החפץ חיים כי הדבר ראוי ל'בעל נפש' דווקא? והרי יש איסור תורה לשמוע רכילות, ואפילו בלי לקבלה, ואם כן כל אחד מחויב לגעור במי שמספר לו רכילות? ומביאים על כך את הסברו של בעל 'עלי באר', שכוונת החפץ חיים היא כשהמספר סבור שהדבר לתועלת, שבאופן זה מותר לכל הפחות לשמוע כדי לחוש לדבר. ואז, כשרואה המספר שהדברים אינם לתועלת, אם הוא בעל נפש ראוי לו לגעור במספר. אך אין זה חיוב, משום שבאופן זה הוא לא עבר איסור בשמיעת הדברים.

לפעמים, דווקא הקרובים ביותר אל האדם עלולים להזיק לו, ודווקא מתוך דאגה כנה ורצון לעזור... לעסקן ציבורי מסוים היה ידיד קרוב, שמתוך דאגה תמיד טרח לבוא ולספר לו מה חושבים בציבור אודותיו, ואיך מגיבים לכל מיני פעולות שעשה ויזם. התוצאה הייתה שאותו עסקן הפך אט אט ממורמר ועצבני, ושקע בעצבות.

החפץ חיים, בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (הלכות רכילות כלל ז סעיף ה') עוסק בסיטואציה כזו ממש. הוא מדגיש כי יש לאדם להיזהר שלא לקבל רכילות אפילו מאשתו, ומוסיף שמלבד האיסור של קבלת רכילות, אם היא תתרגל לספר לו דברים מסוג זה, הוא יבוא על ידי כך לידי "כעס ומצה ומריבה ודאבון נפש"...

החפץ חיים מוסיף, כי האדם בהתנהגותו יכול 'לעודד' את הסובבים אותו להתמיד ולספר לו סיפורים מעין אלו, וכן להיפך, הוא יכול לגרום להם להימנע מכך. הכל תלוי בתגובה שלו כאשר

י"ח לעומר

מרחן החזו"א אמר להג"ר אברהם רייסנר זצ"ל: "השיא של שלימות האדם בעולם הזה הוא לעבור את החיים בלא לפגוע בזולת". (אגן הסהר עמ' 70)

נשתדל לנהוג בזהירות רבה כלפי כל אחד ואחד כדי שח"ו לא תיגרם על ידינו פגיעה בזולת